

Välisministeeriumi arengukava 2019-2022

Tulemusvaldkond: Välis- ja Euroopa Liidu poliitika

Eesmärk ja mõõdikud

Eesti riigi iseseisvuse kestmise tagamine, Eesti riiklike huvide mõjus esindamine, kaitsmine ja edendamine rahvusvahelisel areenil. See väljendub Eesti tuntuse ja kaasatuse suurendamises maailmas, riigi julgeoleku ja kodanike kaitse tagamises, meie ettevõtjatele paremate võimaluste loomises globaalses konkurentsisis ning demokraatia, inimõiguste, õigusriigi põhimõtete ja majandusvabaduste edendamises.

Olulised 2017. ja 2018. aasta tegevused sihttasemetel täitmiseks

- Välisteenistuse tugevdamine, sh julgeoleku ja välismajanduse suunal. Kahe diplomaadi saatmine NATO energiajulgeoleku oivakeskusesse Vilniuses ja Euroopa hübriidohtude vastasesse oivakeskusesse Helsingis, lisadiplomaadi saatmine Washingtoni saatkonda.
- NATO otsustusprotsessist osavõtt ning otsuste kujundamine Eestile olulisemates küsimustes, Brüsseli tippkohtumise ettevalmistus (seisukohtade tutvustamine tippkohtumise eel NATO pealinnades erinevatel tasanditel), Varssavi ja Brüsseli tippkohtumiste otsuste ellu viimine. Süvendati koostööd peamiste partnerite ja liitlastega, jätkus tegevus ISILi-vastases koalitsioonis, tegevused ÜRO ja NATO missioonidel osalemiseks ja Eesti eksperdi saatmiseks NATO lõunakeskusesse Napolis (Hub for the South).
- EL välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugevdamine, EL operatiivse tegutsemisvõime veenev ja võimeline tagamine, EL rahvusvahelises kriisiohjes ja operatsioonidel osamine ning kriisiohjevõime arendamine.
- EuroDig konverentsi korraldamine Tallinnas 2017.a. 0,2 mln eurot.
- Jätkub üleatlandiliste kahepoolsete suhete arendamine ja julgeolekukoostöö USA ja Kanadaga, EL ja NATO suhete tugevdamine.
- Eesti seisukohtade ja huvide esindamine Ühendkuningriigi EList väljaastumise protsessis ja üleminekul uuele suhtele.
  - EL otsustusprotsessides ja aruteludes osamine ning otsuste kujundamine Eesti huvidest lähtudes. EL ühtsuse hoidmine ja EL tuleviku kujundamine.
  - EL põhiväärtustel ja rangel tingimuslikkusel tugineva laienemispoliitika ellu viimine.
  - Eesti seisukohtade ja huvide esindamine ja kaitsmine EL järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (MFF 2020+) aruteludes.
  - EL naabruspoliitika, s.h. Idapartnerluse arendamine (EL ühistekstide koostamisel osamine, Idapartnerluse platvormide koostamisel osamine, poliitika kujundamine, ürituste korraldamine koostöös Idapartnerluskeskusega jm).
  - Suhete arendamine naaberriikide ja regioonidega.

- EL Läänemere Strateegia eesistumine 2017 II pa kuni 2018 I pa 0,1 mln eurot ja aastafoorumi korraldamine 2018.a. Tallinnas 0,4 mln eurot Läänemere piirkonna riikide ja regioonide koostöö tihendamiseks ning Läänemere Strateegia edendamiseks.
- Rahvusvahelistele tsiviilmissioonidele (NATO, EL, OSCE ja ÜRO tsiviilmissioonid) panustamine, missiooni-eelne ettevalmistus, väljaõpe jm.
- Ettevõtjate toetamine (ärivisiidid, infotunnid, kontaktide loomine jm) rahvusvahelistes tegevustes, investorite ja investeringute Eestisse tuleku soodustamine.
- Konsulaarteenuste ja -abi osutamine, kriisi- ja õnnetuspiirkondades hättasattunud Eesti inimeste huvide kaitsmine.
- Aukonsulite konverentsi korraldamine ja Müncheni julgeolekukonverentsi kübertippkohtumine Tallinnas 2018.a. 0,2 mln eurot.
- Eesti inimõiguste ja demokraatia alase kuvandi tugevdamine demokraatlike põhiväärtuste edendamiseks loodud rahvusvahelistes organisatsioonides ja koostööformaatides osalemise kaudu.
- Toetuse kogumine Eesti kandidatuuridele ÜRO julgeolekunõukogu ajutiseks liikmeks 2020-2021 jt organisatsioonides ja allorganisatsioonides; valmistumine julgeolekunõukogu liikmesuseks (personal, taristu, sisu).
  - Eesti Vabariik 100 läbiviimisele kaasa aitamine kommunikatsiooni ja kultuuridiplomaatiaalaste tegevuste kaudu. Välisministeerium 100 tähistamine avaliku diplomaatia alaste tegevustega.
  - Arengukoostöö ja humanitaarabi poliitika kujundamine ja tegevused. Kokku kasutati 2017. aastal 11,5 mln eurot, jooksvalt oli käigus 160-170 projekti (peamised sihtriigid: Gruusia, Moldova, Ukraina, Valgevene, Afganistan). Humanitaarabiks eraldati 3,4 mln eurot, mis suunati peamiselt Ukraina ja Süüria humanitaarkriisi leevendamiseks (sh sõjapõgenike toetamiseks Süüria naaberriikides Jordaania, Liibanonis ja Türgis). Jätkuvalt toetati Gaza sektori elanike humanitaarolukorra leevendamist, humanitaarinnovatsiooni algatusi, loodukatastroofide tagajärgedega toimetulekut Bangladeshis, Indias, Nepalis, Sierra Leones ja Kariibimere saartel. 2018. a. eelarve on samas suurusjärgus ning tegevused jätkuvad.
  - Välispoliitika arengukava 2030 koostamine.

Indikaator	Algtase	Sihttase 2017	Tegelik 2017	Sihttase				
				2018	2019	2020	2021	2022
Eesti ja asukohariigi ettevõtete ettevõtlus- ja majandusalaste päringute vastamise ja menetlemise võime / päringut aastas. Allikas: Välisministeerium	1 825 (2016)	Hoida päringutele vastamise võimet vastavalt nende arvukusele	2 030	Hoida päringutele vastamise võimet vastavalt nende arvukusele				
Rahvusvahelistele tsiviilmissioonidele lähetatud ekspertide arv.	18 (2016)	Vastavalt tsiviilmissioonide	16	Vastavalt tsiviilmissioonide tegevuskavale ja eelarvele				

Indikaator	Algtase	Sihttase 2017	Tegelik 2017	Sihttase				
				2018	2019	2020	2021	2022
Allikas: Välisministeerium		tegevuskavale ja eelarvele						
Eesti esindatus välisriikides. Allikas: Välisministeerium	35 saatkonda, 7 alalist esindust, 2 pea-konsulaati, 1 talitus, 200 aukonsulit (2016)	Eesti vajadustele ja võimalustele vastav jätkusuutlik diplomaatiline esindatuse tase	34 saatkonda 7 alalist esindust 2 pea-konsulaati, 1 talitus, 201 aukonsulit	Eesti välisteenistuse suurendamine ja tugevdamine vastavalt vajadustele ja võimalustele. Esinduste avamine Araabia Ühendemiraatides ja USA läänerannikul, esinduse taasavamine Budapestis				
Konsulaartenuste ja -abi osutamise valmidus. Allikas: Välisministeerium	126 062 viisa-taotlust; 89 685 konsulaar-toimingut (2016)	Valmidus pakkuda konsulaartenuseid vastavalt klientide arvukusele ning asukohale	144 578 viisa-taotlust 91 702 konsulaar-toimingut	Valmidus pakkuda konsulaartenuseid vastavalt klientide arvukusele ning asukohale				
Eesti arengukoostööle ja humanitaarabile eraldatava eelarve osakaal rahvamajanduse kogutulust (RKPst), %. Allikas: Välisministeerium	0,15 (2015)	Hoida vähemalt 2015. a. tegelikku taset	Hinnanguliselt 0,17	0,17. Lisaks: tulenevalt EL Ministrite Nõukogu 25.05.2005 ja 26.05.2015 otsustest on Eesti võtnud eesmärgiks saavutada 0,33% tase aastaks 2030				

Olulised tegevused 2019-2022 eesmärkide täitmiseks

- Välisteenistuse tugevdamine, sh julgeoleku ja välismajanduse suunal, küber- ja digivõimekuse loomine, tulemusjuhtimise rakendamine, esinduste avamine Araabia Ühendemiraatides ja USA läänerannikul, esinduse taasavamine Budapestis, 14 mln eurot aastatel 2019-2022.
- Aktiivne tegevus NATO kollektiivkaitse jätkumise ning heidutuse ja kaitsevõime tugevdamise nimel, NATO Brüsseli tippkohtumise otsuste elluviimine.
  - EL välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugevdamine, Eesti ja EL kriisiohjevõime arendamine.
  - Üleatlandiliste suhete arendamine ja julgeolekukoostöö, sh küberjulgeolekukoostöö USAGA, EL ja USA suhte tugevdamine.
  - Lähedaste liitlassuhete hoidmine kõigi NATO ja EL liikmesriikidega (töötatakse välja poliitika, kohtutakse partneritega, kooskõlastatakse poliitikaid liitlaste ja EL riikidega, otsitakse ühiseid lahendusi jne).

- Eesti seisukohtade ja huvide esindamine Ühendkuningriigi EList väljaastumise protsessis ja üleminekul uuele suhtele.
- EL otsustusprotsessides ja aruteludes osalemine ning otsuste kujundamine Eesti huvidest lähtudes. EL ühtuse hoidmine ja EL tuleviku kujundamine.
- EL põhiväärtustel ja rangel tingimuslikkusel tugineva laienemispoliitika ellu viimine (EL poliitika kujundamine, laienemise teema käsitlemine ELis ja kahepoolsetel kohtumistel. Visiidid kandidaatriikidesse ja Eesti reformikogemuse jagamine kandidaat- ja võimalike kandidaatriikidega).
- Eesti seisukohtade ja huvide esindamine ja kaitsmine EL järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (MFF 2020+) aruteludes.
- Poliitilise ja praktilise koostöö tihendamine ELi ja/või NATOsse kuuluvate Läänemere äärsete riikidega. Põhja- ja Baltimaade (NB8) ning Balti riikide koostöö koordineerimine eesistujana 2020.a.
- EL naabruspoliitika, sh Idapartnerluse arendamine (EL ühistekstide koostamisel osalemine, Idapartnerluse platvormide kohtumistel osalemine, poliitika kujundamine, ürituste korraldamine koostöös Idapartnerluskeskusega jm).
- Ettevõtjate toetamine (ärivisiidid, kontaktide loomine, info jagamine, nõustamine jm) rahvusvahelises tegevuses, investorite ja investeringute Eestisse tuleku soodustamine.
- Konsulaartenuste ja konsulaarabi osutamine, sh abi kriisi- ja õnnetuspiirkondades.
- Eesti positiivse kuvandi kinnistamine välismeedias.
- Toetuse kogumine Eesti kandidatuurile ÜRO julgeolekunõukogu mittealaliseks liikmeks 2020-2021 jt organisatsioonides ja allorganisatsioonides: Eesti kandidatuuri tutvustamine, Eestit tutvustavate ürituste korraldamine, esinduste rakendamine kampaaniategevusteks jms. Valimised toimuvad 2019.a. juunis. Planeerida tuleb liikmesuse rahastamine 2020-2022.
- Arengukoostöö projektide elluviimine ja humanitaarabi osutamine, uue sisuliste tegevuste kava koostamine.
- Välispoliitika arengukava 2030 koostamine veebruariks 2019.